

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Antiquae Lectionis Tomus ...

In Qvo XVI. Antiqua Monumenta Ad Historiam Mediae Aetatis Illustrandam,
Nunquam Edita

Canisius, Heinrich

Ingolstadii, 1601

Ad lectorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64144](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64144)

AD LECTOREM.

Sanctus Columbanus vixit circa annū 614. Sigebertus de illustrib. scriptorib. cap. 60. ait, eū multa scripsisse vel ad componendū digna, vel ad docendū vtilia. Carmē eius cōtra auriā ad Hunaldū extat in Biblioth. SS. PP. vbi hi duo versūs (*Vive Deo fidens, Christi praecepta secutus. Sint tibi divitiae diuine dogmata legis.*) in nostro hoc monosticho secundo & tertio loco positi inueniuntur. Et hęc causa fuit, quare breue illud carmen etiam huic subiungitur. Sane pietatis plena sunt hęc monosticha. Quae dum praelectorantur, ecce tibi adsunt poëmata nonnulla S. Aldhelmi hoc ipso anno 1601. à R. P. Martino Delrio Societatis IESV notis illustrata; qui de hęc ipsa monosticha simul edidit, ex membranarum m. f. Abbatiae S. Laurentij Leodicensis; hoc titulo: INCERTI AVCTORIS MONOSTICHA. Delrius incerti auctoris nomen sagaci coniectura indagans, putat esse S. Althelmi Occidentalium Saxonum Episcopi, qui obiit anno Domini 709. Coniecturam hanc ducit ex versu 21.

Octenas studeas vitiorum vincere turmas.

Ceteri scriptores, *Septenas*, potius dicerent. S. Althelmo peculiare est, inquit Delrius, octo vitia recensere castitati noxia, quorum pugnam cum octenis virtutibus descripsit in carmine de *virginitate Sanctorum*. Atque carmen S. Althelmi de laude virginum & octeno calculo vitiorum reperisse in m. f. subiunctum huic carmini monosticho. De hac coniectura licet cuique mea pace quod volet sentire. Ego donec quid certius habeam, tribuo hoc carmen suo auctori, S. Columbano; & quidem ex fide m. f. codicis Frisingensis: vbi iste titulus: INCIPIT LIBELLVS CVIVSDAM SAPIENTIS ET VT FERTVR BEATI COLVMBANI. In quo interea conquiesco, Neque me mouet ille versus: *Octenas studeas, &c.* Quod non ab octo vitiis sigillatim castitati oppositis, sed ab octo principalibus mortiferis peccatis deterret. Et licet fere ab auctoribus numerentur septem principalia vitia; tamen veteres octo numerarunt, testis Theodulphus Episc. Aurelianensis in Epistola ad Clerū, quam ex m. f. Baron. tom. 9. an. 835. edidit vbi hęc: *Confessiones danda sunt de omnib. peccatis, quae sunt in opere, siue in cogitatione perpetrantur. Octo sunt principalia vitia, siue quibus vix vilius inueniri potest. Est enim gastrimargia, hoc est, ventris ingluuias: secundo fornicatio: tertio accidia siue tristitia: quarto auaritia: quinto vana gloria: sexto inuidia: septimo ira: octauo superbia, &c. Debet ei etiam iniungi, vnde octo principalibus vitiis faciat suam confessionem. Ita etiam octo principalia vitia recensent Euagrius ad Anatolium lib. de octo vitiosis cogitationibus & S. Nilus lib. de octo vitiosis affectionibus. De his ergo dicit S. Columbanus:*

Octenas studeas vitiorum vincere turmas.

Si videas discrepare collocationem nostram ab editione Delrij praeferrim à versu 101. vsq; ad 140. scito me ex fide m. f. codicis Frisingensis dedisse.

HENRICH
S. J. J.
tom. 21
S. IV
24